

С Т А Н О В И Щ Е

**от проф.д-р Петър Петров, дмн, р-л на Клиника по Гинекология МБАЛ ‘Ескулап’
гр.Пазарджик и Катедра по Здравен мениджмънт ВУАРП-Пловдив
по дисертационен труд на д-р Асен Пачеджиев, за присъждане на образователна и
научна степен „ДОКТОР“, на тема: „Банкиране на резидуална умбиликална
кръв: акушерски и биоетични аспекти“**

По процедурата: Д-р Пачеджиев е зачислен като докторант на самостоятелна подготовка в МУ Варна на 18.10.2016 г. със Заповед на Ректора №. Р-109-354. След обсъждане и одобряване на работата на катедрен съвет, на 05.12.2017 г. е отчислен, с право на защита, с протокол № 178 от същата дата.

Биографични данни: Д-р Пачеджиев е роден през 1965г. в гр.София . Завърши медицина през 1992 г. в МУ София. Има специализации в областта на болничната хигиена и контрола на инфекциите, и продобити магистерски степени по бизнес-администрация (от City University Сиатъл, САЩ 2002 г.), и по здравен мениджмънт (ВУАРП Пловдив, 2016 г.). Той работи в областта на банкирането на умбиликална кръв от 2010 г.

Непосредствено след завършване на медицинското си образование, 09/1992 – 06/1993 г., работи, като „практикант“ в акушеро-гинекологичното отделение, към болницата Elim, Хамбург (Германия).

В периода 09/1993 – 02/2001 г. заема различни позиции, в медицинския маркетинг и управлението на фармацевтичната индустрия (в международни компании, като Bayer, Sandoz и SmithKline Beecham).

От 06/2000 г. до 12/2007 г. е Изпълнителен координатор на Българо-швейцарската програма за болнична хигиена и контрол на инфекциите, към Министерство на здравеопазването (МЗ).

В периода 2008 – 2010 г. работи като координатор на Центъра за лечение на хронични рани, към МБАЛСМ“Пирогов“ и като консултант на свободна практика, в областта на болничната хигиена, деконтаминацията и контрола на вътреболничните инфекции.

От м. ноември 2010 г. досега, е Изпълнителен и медицински директор на „Тъканна банка крио-център България“ ЕАД (ТБКЦБ) - дъщерно звено на най-голямата европейска банка за умбиликална кръв „Cryo-Save“.

От м. септември 2017 г., заема поста Главен медицински директор на майчината структура, „Cryo-Save“.

Научна активност: В периода 2006 – 2008 г. е консултант по болнична хигиена, към МЗ. По същото време, координира провеждането на първото по рода и мащаба си епидемиологично проучване на нозокомиалните (вътреболничните) инфекции в страната. Участва в създаването на Национална референтна лаборатория за ВБИ, във въвеждането на следдипломно обучение по болнична хигиена, за специалисти по здравни грижи (първата официално призната специалност за СЗГ у нас), както и в основаването на асоциациите „БулНозо“ и „БулСтери“.

Съосновател и секретар на „Българската асоциация за раните“ (БАР).

От 2013 г. е член на УС на „Българската асоциация на тъканните банки“ (БАТБ), а от м. декември т.г. е председател на УС на „Асоциацията на тъканните банки за умбрикална кръв в България“ (АТБУКБ).

В съгласие с принципите на прозрачност, обективност и демократичност на българската наука декларирам, че познавам и високо оценявам научното творчество на д-р Асен Пачеджиев от години и имам лични впечатления от неговата работа. Внимателното запознаване с научните му публикации през последните пет години ще убеди всеки непредубеден наблюдател, че д-р Пачеджиев – сам или в колектив, извършва огромна изследователска работа в избраната от него специалност на акушерството, развива в желаното от него направление и че постепенно формира темата на бъдещата си докторска разработка – проблемите на банкирането на резидуална умбрикална кръв.

По обема и структурата на дисертацията: Дисертационният труд е в обем от 165 страници и съдържа 216 литературни источника, преобладаващата част от които са от чуждестранни автори. Структурата на работата отговаря на общоприетия стандарт, включвайки литературен обзор, цел, задачи, материали и методи, резултати, обсъждане и изводи. Научният труд на д-р Пачеджиев е структуриран много добре, като най-голямо внимание е отделено на собствените му наблюдения и анализи.

Литературен обзор: В богатия литературния обзор се представя кратък исторически преглед по темата и се спира последователно на: медицинската рационала за банкиране на умбрикална кръв, терапевтичния потенциал на умбрикалната кръв и тъкан, акушерските и биоетичните аспекти на банкирането. Накрая, представя концепцията за национален резерв от биологични преби от умбрикална кръв. На базата на огромния обем цитирана литература свързана с проблемите на банкирането на резидуална умбрикална кръв можем да направим изводите, че темата е напълно актуална, но недобре разработена в българската медицинска литература до момента, което инициира научните търсения на д-р Пачеджиев.

Цел, задачи, материали и методи: Целта на изследването не може да бъде събъркана с друга подобна цел, защото няма друго такова – и по мащаб, и като замисъл, изследване, а именно да предложи мерки за оптимизиране на дейността по банкиране на кръв от пъпната връв, включително, по отношение на взимането на пробите, информирането на бременните и останалите аспекти на дейността. Задачите са ясно формулирани и амбициозни, особено задачата за оценка на съществуващия резерв от над 15 000 единици умбрикална кръв, съхранявани от частните банки. В това отношение, критичен е фактът, че извадката представя биологични преби, съхранявани само от една от 8-те частни банки. От друга страна е ясно, че съществува проблем с достъпа до адекватни данни за пробите в останалите частни банки, а дейността е стандартизирана във висока степен. Прави впечатление критичният подход, при формулиране на изследователските хипотези.

Относно методиката ще си позволя да подчертая нейната комплексност и пълнота, което засилва нашето читателско и слушателско доверие в безспорните изследователски качества на докторанта. Ще посоча само най-често прилаганите

методи, като: интуитивно-логическите, социологическите и собственонаучната АГ методика.

Резултати: в третата глава на изследването на д-р Асен Пачеджиев се правят ценни анализи и онова, което ни дава основание високо да ценим изследователските качества на автора е подхода към собствения му материал. Резултатите са представени в 3 раздела, съответно от извършените дескриптивен и корелационен анализ, и от проведеното анкетно проучване. Повечето от резултатите са онагледени в табличен вид и чрез графики.

От дескриптивния анализ, особен интерес представляват съпоставката на клетъчната доза на съхраняваните преби, с данните за динамиката в телесната маса на подрастващите донори и направления на тази основа извод за потенциалната терапевтична годност, за автоложна трансплантация на донорите. Изводът е, че към 14-тата година от живота на донорите, само около 15,4% от пробите биха покрили изискванията за терапевтична (клетъчна) доза, за автоложна трансплантация. Това противоречи на претенцията на частните банки, че предоставят на клиентите „биологична застраховка, до живот“. Интерес представляват и данните за честотата на бактериалните контаминации, и доколко тези контаминации биват съобщавани на зелите пробата акушер-гинеколози, както и на самите донори.

От извършения корелационен анализ става ясно, че повечето установени корелации са малка сила и оттам - с малко практическо значение, при селекцията на донорите. Изключение в това отношение прави обемът на взетата умбрикална кръв, който е силен предиктивен фактор за клетъчното съдържание, а оттам и за терапевтичната стойност на пробите.

Данните от анкетното проучване очертават няколко важни момента, а именно че: Бременните, наистина възприемат частното банкиране на кръв от пъната връв, като вид „биологична застраховка“; Акушер-гинеколозите са възприемани, като основния източник на информация по темата; Информационните дефицити при лекарите и при родилките отразяват „неудобни“ въпроси от биоетично естество.

Обсъждане, заключение и изводи: Обсъждането демонстрира критичния и самокритичния подход към проучването. След задълбочено проучване на световната литература, докторантът стига до редица важни и силно мотивиращи го 14 извода, касаещи конкретните резултати от проучването.

- Д-р Пачеджиев предлага конкретни мерки, по отношение на:
- Принципа на частно банкиране - да се премине към „хиbriden“ модел, съчетаващ предимствата на частното и публичното банкиране;
 - Селекцията на донорите и приема на преби за частно банкиране - да бъдат уеднаквени критериите за безопасност и качество при частните и публичните банки у нас;
 - Ролята на акушер-гинеколозите - да предоставята на бременните балансирана и обективна информация за предимствата и недостатъците на алtruистичното и частното банкиране.

Научни приноси направени на базата на научното изследване: Представени са 3 приноси с оригинален, 2 спотвърдителен и 3 с практически характер. Приносите са представени скромно, стегнато, икономично. Като значими приноси бих искал да

отлича: направения обстоен и цялостен анализ на дейността по банкиране на умбиликална кръв, като практиките у нас са съпоставени със световната практика; Изследваните взаимовръзки между логистични, лабораторни и неонатални фактори от една страна, и качествените показатели на пробите от умбиликална кръв от друга страна. Предложените мерки за оптимизация на дейността по банкиране на умбиликална кръв; Формулираните конкретни препоръки за оптимизиране на вида и обема на информацията и биологичните показатели за УК, които биват съобщавани на пробовзимащия акушер-гинеколог и на компетентния орган (ИАТ) и предложените конкретни мерки за оптимизиране на националния резерв от единици УК.

Публикации по темата на дисертацията: Към работата са приложени 3 публикации в българска научна периодика.

Заключение: Дисертационният труд на д-р Асен Йорданов Пачеджиев представлява добре поставено, проведено и завършено научно проучване на актуална тема, доставящо оригинална информация с голям потенциал за приложение в здравната политика. Като цяло докторският труд допринася за овладяването на акушерските и биоетични аспекти на проблема Банкиране на резидуална умбиликална кръв, за неговото регламентиране и за изясняване на неговата целесъобразност, на предимствата и недостатъците му. Написан е на литературен български език, онагледен е и се представя достъпно и разбираемо.

В качеството си на член на Специализираното научно жури давам категорична положителна оценка на докторския труд на д-р Асен Йорданов Пачеджиев и предлагам да му се присъди единодушно, убедително и мотивирано научната и образователна степен ДОКТОР ПО МЕДИЦИНА.

Дата:
23.12.2018

Изготвил:
проф.д-р Петър Петров,дмн
